

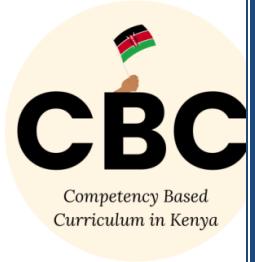

MTAALA WA UMILISI

SEKONDARI MSINGI

UTATHMINI

MUHULA WA KWANZA 2024

GREDI 7

Jina.....

Shule

Namba Ya Mtihani. Darasa

Saini Tarehe:

KISWAHILI

MWONGOZO

1. **Toa kichwa mweafak acha ushairi huu (Al 2)**

ukimwi, Ugonjwa wa ukimwi

2. **Shairi hili ni la aina gani? Eleza sababu. (Al2)**

Tambia – lina mishororo mine katika kila ubeti

3. **Eleza vina vy aubeti wa pili. (Al2)**

Ya, Za

Ya, za

Ya, za

Po, mwi

4. **Andika mizani ya ubetu wa tatu mshororo wa pili. (Al 2)**

U – ki – mwi – ku – sa – ba – bi – sha, kwe – ngi – ne ku – u – fi – ki – za

5. **Ni mambo yepi yanayosambaza ugonjwa wa ukimwi kulingana na ushairi huu. (Al2)**

Kutotulia n akuambukiza wengine (rukiza)

Kusaidian akwa damu iliyo n avirusi

Kutumia shidano

MATUMIZI YA LUGHA

6. ..

a) **Tofautisha kati ya irabu n akonsonanti. (Al 2)**

Irabu hutamkwa kwa ulaini bila hewa kuzuiliwa na ala za kutamkia.

- Konsonanti zinapotamkwa hewa hubwan / huzuiliwa na sehemu mbili za kutamkia

b) **Taja kipasuo hafifu cha mdomo (Al 1)**

Kipasuo hafifu cha mdomo

/P/

c) Tofautish akati ya akonsonati (r) na (l) (Al 2)

/r/ - ni kimadende, ulimi (Ncha) hupigapiga ufizi

/l/ - kitambaza, ncha ya ulimi hugusa ufisi mara moja

7. Tunga sentensi zenyе miundo hii (Al 4)

a) I + N + T + E

Lo! Mama ameanguka sokoni.

b) N + V + T + E + E

Mtoto mdogo anasoma vizuri sana

8. Eleza dhima tatu za lugha (Al 3)

MAwasiliano

Chombo cha kujieleza na kutoa mawazo yetu

Hujenga uhusiano baina ya watu

Kitambulisho cha

9. .

a) Bainisha viambishi awali na viambishi tamati katika sentensi zifuatazo. (Al 2)

Analima

A-	na	-	lim	-	a
↓		↓		↓	
Awali	mzizi		Tamati		

Wanacheza

Wa	-	na	-	chez	-	a
↓		↓		↓		↓
Awali		mzizi		tamati		

b) Kiambishi ni nini? (Al 1)

Sehemu ndogo ya neno iliyo na maana kisarufi

10. Taja matumizi ya alama hii ya kuakifisha (:) kwa kutoa mifano katiak sentensi (Al 3)

- Huashiria orodha - Alinunua : maziwa, mkate na sukari
- Kutenganisha tarakimu
- Hutenganisha sa na dakika
- Hutenganisha maadishi na tamthilia

11. Ukitaka kupata maana ya maneno yafuatayo kwenye kamusi utatazama neno gani? (Al 2)

a) Alimkabilia – kimbia

b) Kilivunjika – vunja

12. Taja aina tatu za maktaba (Al 3)

Maktaba ya kibinafsi

Maktaba ya nyumbani

Maktaba ya darasa

Maktaba ya shuleni

Matkaba ya kitaifa

13. .

a) Je, Klimbo ni nini? (AL 1)

- Ni upandaji na ushukaji wa sauti

b) Onyesha matumizi matatu ya kiimbo. (Al 3)

Kuuliza swali – ameenda?

Kuonyesha kauli – Ameenda.

Mshangao – Ameenda!

14.

a) **Ngeli ni nini? (Al 1)**

- Ni mgawanyiko wa nomino katiak makundi

b) **Maneno haya yako katika ngeli zipi? (Al 2)**

i) **Mbuyu** – u - i

ii) **Chetezo** – ki - vi

SEHEMU CHA (C) – ISIMU JAMII

15.

a) **Eleza maana ya maneno yafuatayo. (Al 2)'**

i) **Isimu jamii**

- Ni matumizi ya lugh akatika jamii sayansi inayochunguza uhusiano kati ya lugha na jamii.

ii) **Sajili**

- Matumizi ya lugha katika muktadha Fulani.

b) **Taja kaida tatu za lugha. (Al 3)**

- Wahusika

- Uhusiano

- Mahali

- Jinsia

- Tabaka

- Elimu

- Umri

16. **Soma makal yafuatayo kasha ujibu maswali yanayofuata.**

Mhusika A: Karibu kastoma nikuuzie. Hujambo?

Mhusiak B: Salama ndugu. Naomba uniuzie.

Mhusika A: Chagua, kila kitu kipo. Bei nafuu, bei ya kuelewana, vitu fresh.

Mhusika B: Debe moja la viazi vitamu wauzaje?

a) **Tambua sajili hii. (al 1)**

Sajili ya sokoni

b) **Eleza sifa nne za sajili uliyoitambua. (Al 4)**

- Msamiati maalum – kastoma, fresh

- Utahozi hutumiwa, kastom a, fresh

- Lughya kushawishi wanunuuzi

- Lughya kuchanganya ndimi

- Lughya huwa na mzaha